

Västerbottens Folkblad
Nr/Datum: /2008-11-25
Sektion: 03
Sida: 15
Upplaga: 14500
Utgivningsort: Umeå
Region: Umeå
Frekvens: 6 Per vecka
Politisk Färg: (s)
Telefon: 090-170000
Fax: 090-770053

© Copyright Västerbottens Folkblad

Stephan såg svälten leda till kannibalism

Stephan Adamenko överlevde både hungersnöden i Ukraina 1932-1933 och de tyska koncentrationlägren.

I går var han i Umeå för att prata om sina upplevelser.

I Ljusgården på Umeå stadsbibliotek öppnade i går en utställning om kommunismens brott mot mänskligheten, men med tanke på kommunismens gärningar är utställningen väldigt liten. Fyra svarta väggar bilda ett litet rum där man kan läsa om bondpojken Pavel Mozorov som genom sitt angiveri var en hjälte i Sovjetunionen. Efter Sovjetunionens sammanbrott avslöjades att han aldrig funnits.

Utställningen "Lillebror ser dig" är producerad av Forum för levande historia och när den invigdes i går var Stephan Adamenko med för att berätta om sitt liv. Han föddes 1925 i Ukraina och var alltså en liten pojke när Stalins kollektivisering av

UMEÅ. Ur utställningen "Lillebror ser dig". Som visas i Umeå.

jordbruket inleddes och när den konstruerade hungersnöden slog till 1932-1933.

Plockade rutten potatis

Stephan berättar hur han gick omkring och plockade rutten potatis och hur folk fångade katter.

– Katter går att äta för det smakar som kanin men hundkött smakar pyton. Möjligen går hundvalpar att äta. Man fick se allt fler människor med svullna ben och tjocka magar, för de svälter när man inte får äta. Rätt vad det var kunde man se folk

hänga på staket eller ligga på gatan och där dog de.

Svälten blev allt värre och till slut fanns det inga katter kvar att äta.

– Hungersnöden blev hungersdöd och folk började äta människokött, berättar Stephan.

Stephan klarade sig och säger att ungefär sju miljoner människor dog i Ukraina 1932-1933. I materialet från Forum för levande historia är man mer vag och anger att mellan 4,5 och 8,5 miljoner människor dog av svälten.

Under andra världskri-

ÖVERLEVARE. Stephan Adamenko föddes i Ukraina och var med om den stora hungersnöden som förorsakades av kommunisternas kollektivisering. FOTO: ULF HAGGLUND

get hamnade Stephan Adamenko i olika tyska läger för att efter kriget

ligga på sjukhus i flera år innan han 1950 kom till Sverige.

"Lillebror ser dig" visas fram till 29 december.

LARS BÖHLIN